

LITTERATURGUIDE

Drengene fra Sankt Petri af Erik Barfoed
og Kristian Eskild Jensen

I litteraturguiden af Jan Frydensbjerg finder du inspiration til, hvordan du kan arbejde med den grafiske roman *Drengene fra Sankt Petri* i din undervisning. Aktiviteterne bygger på didaktikken og grebene fra håndbogen *Grib litteraturen*.

**8.-10.
klasse**

Find flere gratis litteraturguides på dansk3-6.gyldendal.dk og dansk.gyldendal.dk

Bemærk, at værket ikke ligger som en del af danskportalens bibliotek.

OM VÆRKET

Bjarne Reuters klassiker fra 1991 baserer sig på den virkelige historie om Churchill-gruppen, som er en flok unge drenge fra Aalborg Katedralskole, der under tyskernes besættelse af Danmark i 2. verdenskrig blev en regulær modstandsgruppe. Nu genfortælles denne historie som en medrivende grafisk roman, der er forfattet og illustreret af Erik Barfoed og Kristian Eskild Jensen.

Fortællingen omhandler de to brødre Gunnar og Lars, der sammen med fire andre store drenge har en hemmelig klub, der udvikler sig fra drengestreger til blodig modstandskamp under 2. verdenskrig. De mødes i tårnet i Sankt Petris kirke, hvor deres far er præst. Til at begynde med er gruppen mest optaget af at genere tyskerne med smårapserier, men da arbejdsdrengen Otto Hvidemand kommer ind i gruppen, sker der en drastisk udvikling. Pludselig er det livsfarlig sabotage, som drengene står bag. Udover at følge modstandsgruppens udvikling sætter *Drengene fra Sankt Petri* også fokus på trekantdramaet mellem brødrene Lars og Gunnar og sidstnævntes kæreste, Irene, som Lars er hemmeligt forelsket i.

Historien er som grafisk roman præget af en tegneserieagtig form og streg, hvor ekspressive farver og fremragende variation af billedbeskæring gør fortællingen til en dynamisk, dragende og dystre oplevelse.

OM FORFATTER OG ILLUSTRATOR

Drengene fra Sankt Petri er en grafisk roman af Erik Barfoed og Kristian Eskild Jensen baseret på Bjarne Reuters roman fra 1991, der også er filmatiseret af Søren Kragh-Jacobsen.

Erik Barfoed har udgivet flere bøger til børn og unge, der breder sig i genrelandskabet og tager fat i både socialrealismen, eventyret og den historiske fortælling, som det også er tilfældet med *Drengene fra Sankt Petri*. Derudover har han før haft succes med at gendigte en ungdomsroman til en grafisk roman. Bearbejdelsen af Kim Fupz Aakesons *De Gale* blev til i et samarbejde med Fupz og illustrator Mikkel Sommer.

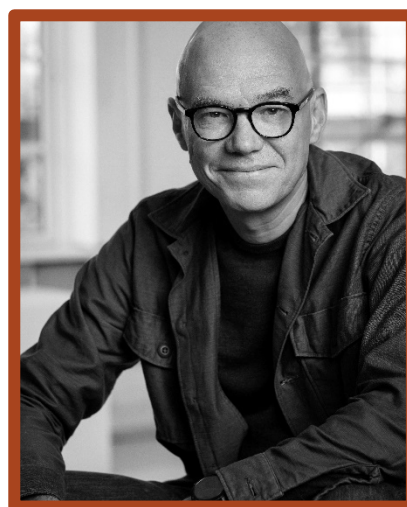

Foto: Morten Holtum

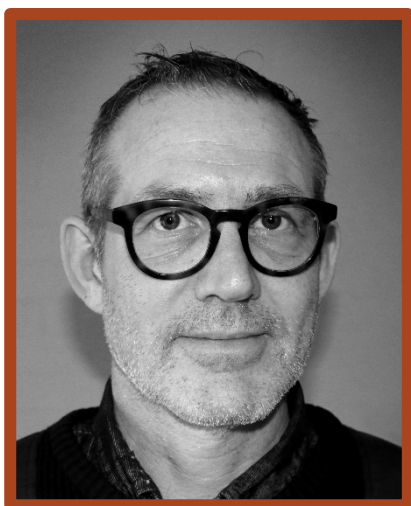

Foto: Cille Schunck

Kristian Eskild Jensen har illustreret en lang række børne- og ungdomsbøger. Efter at have arbejdet med at producere animation til TV og film i flere år har han siden 2015 været yderst produktiv som bogillustrator og tegneserietegner. I 2018 blev han tildelt Kulturministeriets Illustratørpris.

LÆSEPROCESSEN

Drengene fra Sankt Petri er en grafisk roman, som man skal læse omhyggeligt og fokuseret. Som genren foreskriver, er det vigtigt, at man både bruger tiden på teksten og illustrationerne i bogen. Det er derfor en god ide at have fokus på at sænke læsetempoet i undervisningen, så eleverne ikke bladrer for hurtigt igennem fortællingen, og dermed går glip af samspillet mellem tekst og billede.

Som grafisk roman er det netop ikonoteksten, der skal være i centrum. Fortællingen er skabt i meget ekspressive farver og med en tegneserieæstetik, der inviterer eleverne til en læseoplevelse, hvor de udover historien også skal have fokus på illustrationernes varierede billedbeskæringer, farvebrug og opbygning.

I denne litteraturguide får du derfor idéer til, hvordan kombinationen af tekst- og billedanalyse kan skabe en samlet fortolkning af den grafiske roman. Med udgangspunkt i håndbogen *Grib Litteraturen!* (Gyldendal, 2020) er guiden struktureret i fem faser, der fører eleverne igennem tekstarbejdet fra start til slut. Eleverne møder derfor aktiviteter, der fordrer, at de arbejder meddigtende, undersøgende og kreativt. Indledningsvis skal elevernes forforståelse, forhåndsviden og nysgerrighed igangsættes – og i den afsluttende del af romanlæsningen skal eleverne vende sig mod deres egen verden og forholde sig til *Drengene fra Sankt Petri* med et nutidigt og personligt perspektiv.

Selve læsningen af bogen og brugen af litteraturguiden kan foregå på flere forskellige måder. Som nævnt ovenfor er det vigtigt, at læsetempoet sænkes hos eleverne, så de fordyber sig i bogens enkelte opslag. Det kan derfor være en god idé med makker- eller gruppelæsning, så samtalen om det sete og læste bliver endnu mere tilgodeset. Hvilke aktiviteter og opgaver, man vælger, afhænger selvfølgelig af den tid, man har til rådighed, og hvad der passer klassen og eleverne bedst. Som udgangspunkt vil det dog være en rigtig god idé at præsentere eleverne for opgaver i hver enkelt fase.

FØRSTE FASE: STEMTHED – ELEVERNES FORFORSTÅELSE AF HISTORIEN

Inden læsningen igangsættes, er det en rigtig god idé at arbejde med elevernes forforståelse af teksten, inden de åbner bogen og møder fortællingen for alvor. Stemthedsfasen er både en måde at sikre motivation og nysgerrighed hos eleverne, men mindst lige så vigtigt er det, at eleverne har den nødvendige indsigt i, hvilken historie der venter dem. Denne fase er i særlig grad væsentlig i forbindelse med læsningen af Drengene fra Sankt Petri som grafisk roman. Den komprimerende fortællestil, som en grafisk roman besidder, gør at noget forbliver usagt og kræver en ekstra forhåndsviden hos eleverne, for at de kan forstå og følge fortællingens fremdrift.

Herunder følger en række bud på aktiviteter, der kan bidrage til elevernes nysgerrighed for fortællingen og fungere som forforståelsesopgaver.

AKTIVITET: Forsiden gendigtet

Vis eleverne bogens forside enten på smartboardet eller ved at uddele bogen, der dog ikke må åbnes endnu. Giv eleverne til opgave at skrive en historie med udgangspunkt i forsiden illustration.

For at sætte skub i skriveprocessen så fantasien og skrivelysten kommer i gang, kan I bruge hjælpespørgsmålene her:

- Hvad ser du på billedet, og hvad forestiller det?
- Hvad kan være gået forud - og hvad kommer der til at ske?
- Hvilken stemning fornemmer du i billedet?
- Hvem er drengene på billedet - og hvilken rolle har de hver især? Hvad er deres relation?
- Hvad tror du, at bogen handler om? hvert læsestop udvælger eleverne et eller to citater fra teksten, som de synes passer bedst til kapitlets overskrift.

AKTIVITET: Hvad ved vi?

Før eleverne åbner bogen for første gang, er der brug for en rammesætning af historiens handlingskerne. Det er væsentligt, at eleverne har en fælles forståelse for fortællingens udgangspunkt: At den foregår under tyskernes besættelse af Danmark under 2. verdenskrig. At den omhandler en virkelig historie om en dansk

modstandsgruppe. At den skildrer en tid, der ligger fjernt fra deres.

For at sikre at alle elever har samme forudsætninger for at kunne følge med fra start, bruges nedenstående spørgsmål, så de kort kan beskrive deres forhåndsviden om væsentlige elementer i fortællingen. Eleverne svarer umiddelbart på spørgsmålene, og deres forskellige svar vendes i klassen, hvor læreren sikrer sig, at alle eleverne dermed har samme indsigt til at kunne påbegynde læsningen:

Hvad ved vi om...

- 2. verdenskrig?
- Tyskernes besættelse af Danmark?
- Modstandsgrupper?
- Sankt Petri?
- Livet i Danmark omkring 1942-1943? hvert læsestop udvælger eleverne et eller to citater fra teksten, som de synes passer bedst til kapitlets overskrift.

AKTIVITET: Ud af boblen, ind i boblen

Som lærer vælger du et opslag i den grafiske roman og fjerner billedteksten i taleboblerne på opslaget. Tag en kopi af det udvalgte opslag i bogen, og giv alle elever til opgave at udfylde de tomme talebobler.

Uden at eleverne kender fortællingen, skal de forsøge at sætte deres egen tekst ind i boblen. Hermed bliver eleverne tvunget til at forholde sig til illustrationerne og digte med på dem. De trænes dermed i at være opmærksomme på illustrationernes motiver, stemning og fortælling, når de skal udfylde de tomme talebobler. Når teksten er fjernet fra opslaget, betyder det ikke det store, om man vælger et opslag fra starten, midten eller slutningen af den grafiske roman – men det vil være sjovt at genbesøge elevernes opgaveløsning, når man kommer forbi opslaget i løbet af læsningen. Samtidig er denne aktivitet med til at skærpe nysgerrigheden for den forestående læsning.

AKTIVITET: Modstand

Fortæl eleverne, at et af den grafiske romans centrale temaer er 'modstand'. At gøre modstand mod noget, som man finder uretfærdigt, forkert eller ødelæggende. Lad eleverne brainstorme om begrebet i fem minutter med sidemanden og bed dem efterfølgende skrive minimum fem ting ned, som de oplever, at de har lyst til at gøre modstand imod. Ordene skrives på post-it-sedler, som hænges samlet op på en væg i

klassen. Sørg for at tage et billede af sedlerne, da de skal bruges i en aktivitet, når eleverne er færdige med læsningen.

AKTIVITET: God modstand!

En alternativ måde at skabe nysgerrighed omkring temaet modstand kan være gennem en kropslig aktivitet, der for en stund fjerner eleverne fra læsningen, men alligevel fastholder dem i bogens univers. Leg aktiviteten 'Gør modstand!'

Sørg for at gøre plads i klasselokalet eller find et egnet lokale, hvor alle elever kan være sammen på gulvet. Bed alle elever stille sig over for en klassekammerat – gerne i samme størrelse. Lav en linje på gulvet, der adskiller alle elevparrene. Herefter skal eleverne træde frem og placere håndfladerne imod hinanden, samtidig med at de kun står på et ben. Opgaven er nu at presse og fjerne presset på modstanderen, så klassekammeraten mister balancen. Man kan evt. lave aktiviteten som to hold, der dyster mod hinanden og dermed møder flere forskellige modstandere.

AKTIVITET: Stedbaseret startlæsning

Som den sidste aktivitet i stemthedsfasen kan man vælge at indlede læsningen af Drengene fra Sankt Petri med stedbaseret læsning, hvor eleverne får lov til at åbne bogen for første gang og påbegynde deres læsning. Har man en kirke i nærheden, vil det være et oplagt sted at vælge, da historiens anslag og præsentation finder sted i Sankt Petri-kirken, sluttende med opslaget s. 18-19. Har man ikke en kirke i nærheden, så kan man overveje at finde et andet relevant sted at indlede elevernes læsning for at skabe den rette atmosfære og stemning omkring fortællingen. Det kunne fx være steder, der har tilknytning til 2. verdenskrig, under Dannebrog i skolegården eller ved en nærliggende roklub, hvis det er en mulighed.

ANDEN FASE: TEKSTÅBNERE - ELEVERNES FØRSTE INDTRYK AF DEN GRAFISKE ROMAN

Når læsningen er sat i gang, skal eleverne præsenteres for opgaver og aktiviteter, der tager udgangspunkt i den grafiske roman og fastholder deres oplevelse og forståelse af teksten. De opgaver og aktiviteter, som eleverne møder, skal åbne fortællingen op for dem, så de bearbejder de første indtryk, de fik af *Drengene fra Sankt Petri*.

Herunder følger en række bud på opgaver og aktiviteter til netop dette.

AKTIVITET: Det litterære talkshow

I *Det litterære talkshow* er der fokus på, at eleverne kommer i dybden med persongalleriet og får forholdt sig til de indbyrdes relationer og temaer, der er centrale i fortællingen. I *Drengene fra Sankt Petri* er det både dramaet mellem brødrene Lars og Gunnar, og sidstnævntes kæreste, Irene - og hierarkiet og opgøret mellem drengene i modstandsgruppen, der er vigtigt at forholde sig til.

Udvælg den eller de personer fra bogen, der skal deltage i det litterære talkshow. Lad alle elever skrive en række gode spørgsmål ned til de litterære karakterer, der kan bruges i talkshowet. En elev vælges som talkshowets studievært, og andre elever vælges som repræsentanter for de forskellige litterære karakterer. Studieværten får klassens spørgsmål udleveret og skal herfra gennemføre talkshowet med gæsterne i 'studiet'. Resten af klassen lytter med og må gerne stille uddybende og/eller opklarende spørgsmål til de litterære karakterer, så alle føler sig som en væsentlig del af talkshowet.

AKTIVITET: Sabotagegruppen sparker til dåsen

Som en lidt mere alternativ aktivitet, der kan bidrage til både læselyst og legeglæde - og ambitionen om mere bevægelse i undervisningen, så kan man trække bogens univers over i et mere legende univers, hvor man genbruger fortællingens handlingskerne i en genkendelig skolegårdsleg.

Tag den klassiske skoleleg 'Spark til dåsen' og før den sammen med universet i *Drengene fra Sankt Petri*. Start med at stille en tom spand eller dåse på en åben plads (det kunne fx være tom emballage fra kaffekonzentrat!). Udvælg 'en tysker', der skal være den person, der skal fange først. Alle andre elever er sabotører fra sabotagegruppen. Når 'tyskeren' går på udkig efter sabotørerne, er det deres opgave at vælte dåsen, inden der bliver råbt 'Halt!'.

AKTIVITET: Et trekantsdrama

Med udgangspunkt i det trekantsdrama, der udspiller sig imellem Lars, Gunnar og Irene, skal eleverne udvælge et eller flere opslag i bogen, som de dramatiserer. I første omgang skal de vælge de opslag og scener fra bogen, som de finder relevante - og herefter skal de omskrive de valgte opslag til et lille teatermanuskript. Et manuskript som de efterfølgende skal præsentere for resten af klassen med et lille teaterstykke, hvor trekantsdramatet tydeliggøres i både gestik, handling og replikker. Eleverne må gerne skrive egne replikker til manuskriptet, men skal stadig være tro imod tekstens udformning og indhold.

AKTIVITET: En indkøbsseddel

Her er det tanken, at eleverne skal sætte sig i hovedpersonen Lars' sted og overveje, hvad han har brug for og behov for. Med dette som udgangspunkt skal de udforme og lave en fiktiv indkøbsseddel til *Drengene fra Sankt Petris* hovedkarakter.

Indkøbssedlen skal udfyldes og formes, så den netop tager udgangspunkt i Lars. Hans liv, håb, drømme, miljø og behov - og ikke mindst den tid, som han lever i, og som fortællingen udspiller sig i. På den måde får eleverne givet udtryk for deres første overvejelser i forhold til en personkarakteristik, en miljøbeskrivelse, en tidsforståelse, en temaindkredsning og et handlingsreferat. For Lars' vedkommende skal eleverne derfor bl.a. have fokus på hans ambitioner i gruppen, hans forelskelse i Irene, den historiske tid, miljøet og familiens sociale ståsted. Til at hjælpe eleverne med at udfylde indkøbssedlen kan der gives en række hjælpespørgsmål, der slipper fantasien løs og indkredser mulighederne. Eleverne kan selv forklare de enkelte valg og indkøb via en efterfølgende parentes i dokumentet. De kan også vælge at layoute deres tekst, så den ligner en rigtig indkøbsseddel - meget gerne en tidssvarende én af slagsen. På næste side vises et eksempel på hvordan en sådan indkøbsseddel kunne se ud - og hvordan hjælpespørgsmålene kan udformes.

Indkøbsseddel

2 poser pibetobak (til mig og Gunnar)

Rich's kaffeerstatning (vi har ikke mere tilbage)

Mælk og sæbe (husk rationeringsmærkerne)

Plaster (til min hånd)

Digtsamling 'Krigere uden vaaben' af Morten Nielsen (til inspiration)

Nye shorts (så de er klar til Regattaen)

Tændstikker

Brevpapir (så jeg kan skrive til Irene)

Ammunition til Luger (hvis ikke Otto skaffer det)

Et kort over Nordjylland (gerne med overblik over togruter)

Hvad forestiller du dig, at Lars skal købe?

Brug hjælpespørgsmålene nedenfor:

- Er der nogle genstande i bogen, som der skal indkøbes til eller mere af?
- Hvad får de at spise og drikke - og hvad skal der indkøbes til det?
- Har Lars brug for nogle ting, der kan hjælpe ham eller de andre i modstandsgruppen?
- Hvad kunne være særlige indkøb, der passer til den tid, som handlingen foregår i?
- Oplever du noget i handlingen, der er nødvendigt at købe ind til?
- Kan du hjælpe ham med et indkøb, der vil være godt for ham at have i forhold til hans følelser for Irene?

TREDJE FASE: TEKSTFORDYBERE – ELEVERNES UNDERSØGELSE AF DEN GRAFISKE ROMAN

I denne fase er der fokus på at komme dybere ned i teksten og arbejde mere grundigt med analysen, fortolkningen og forståelsen af den grafiske roman. Her fortsættes litteraturarbejdet ved at sætte spot på væsentlige analyseområder som fx sprog, personkarakteristik, komposition og samspillet mellem tekst og illustration. Samtidig bringes elevernes egne fokuspunkter og særlige interesse for fortællingen i spil. De opgaver og aktiviteter, som eleverne møder i denne fase, skal derfor medvirke til, at eleverne for alvor får *Drengene fra Sankt Petri* under huden.

Herunder følger en række bud på aktiviteter, der kan bidrage til, at eleverne kommer i dybden med litteraturarbejdet og får sat fokus på flere danskfaglige analyseområder.

AKTIVITET: Citatfigur & Figurcitat

Det litterære greb 'Citatfigur' fokuserer sædvanligvis på elevernes sproglige opmærksomhed. Her skal de udvælge et centralt citat fra teksten, som de vælger at illustrere eller at skabe en figur omkring. En opgave, der kan foregå både digitalt og analogt, afhængig af hvad eleverne mestrer eller er mest optagede af at arbejde med. Når en citatfigur skal udarbejdes med udgangspunkt i en grafisk roman, så er noget af opgaven jo nærmest givet på forhånd, da den grafiske roman jo netop illustrerer teksten. Derfor har opgaven også en lidt anden beskrivelse.

Eleverne skal stadig udvælge citater. Men de skal udvælge to. Et tekstcitat og et billedcitat. Tekstcitatet skal de skabe deres egen illustration eller figur til. Afhængig af hvilket citat de udvælger, og hvorfra i bogen det tages fra, kan illustrationen supplere teksten ved at være alt fra fx et hagekors, en robåd, et kirketårn etc.

Billedcitatet skal de omvendt udvælge og eventuelt fjerne tekster fra. For her er opgaven omvendt. De skal selv skabe en tekst, som de mener passer til den illustration, de citerer. Deres egen tekst kan være en enkel sætning, et lille digt, en kort beskrivelse eller en tematiseret skildring. Mulighederne er mange. Både citatfigurer og figurcitatet hænges op i klassen efterfølgende.

AKTIVITET: Wanted-figur

Arbejdet med personkarakteristik kan foregå på mange måder. I *Drengene fra Sankt Petri* er drengene fra modstandsgruppen både eftersøgt og efterlyst. Derfor kan en 'Wanted-plakat' være en oplagt måde at arbejde med personkarakteristikken på. Her kommer eleverne tæt på bogens hovedkarakterer ved at skabe en efterlysningsplakat.

Med udgangspunkt i en af drengene fra modstandsgruppen skal eleverne i grupper arbejde med at skabe og udfylde Wanted-plakaten. Eleverne skal forklares, at opgaven både går ud på at skabe en ydre og en indre beskrivelse af den udvalgte karakter - og at de dermed kommer hele vejen rundt om personkarakteristikken.

Inden aktiviteten sættes i gang vil det være vigtigt at tale med eleverne om, hvad nogle af de forskellige overskrifter dækker over. At de under sindstilstand skal forholde sig til hvordan personen har det følelsesmæssigt. At de under kontekst måske skal beskrive en af de sabotager, der er blevet udført. At de under dusør måske skal videredigte lidt og forestille sig, hvad nazisterne kunne finde på at give for brugbare oplysninger.

Lad dem enten benytte skabelonen, der findes på *Grib Litteraturens* hjemmeside

<https://griblitteraturen.gyldendal.dk/>

[arbejdsark/fase-3-tekstfordybere](#) - eller vis

dem eksempler på Wanted-plakater og lad

eleverne arbejde med selv at opsætte og layoute Wanted-plakaten.

Wanted

Wanted

Kontekst
Hvem er "forsvundet"? Hvordan skete det? Hvorfor er han/hun eftersøgt?

Udseende og fakta
Hvordan ser personen ud?
Statur, beklædning osv.
Hvad ved vi generelt om personen? Alder, arbejde osv.

Billede
Tegn en tegning af personen, eller illustrer ham/hende på en anden måde.

Personlighed
Hvad karakteriserer den eftersøgte som person?
Hvordan er han/hun over for andre mennesker?
Brug forskellige adjektiver.

Sidst set
Hvor blev personen sidst set? Hvem var han/hun sammen med?

Sindstilstand
Hvordan havde personen det følelsesmæssigt, inden han/hun forsvandt? Hvorfor havde han/hun det sådan?

Dusør:
Hvad får man, hvis man finder den eftersøgte?

Grib LITTERATUREN © Gyldendal 2022
Print og kopiering af dette materiale er tilladt, forudsat at det sker i overensstemmelse med skolens aftale med Copydan Tekst og Node.

Grib litteraturen GYLDENDAL

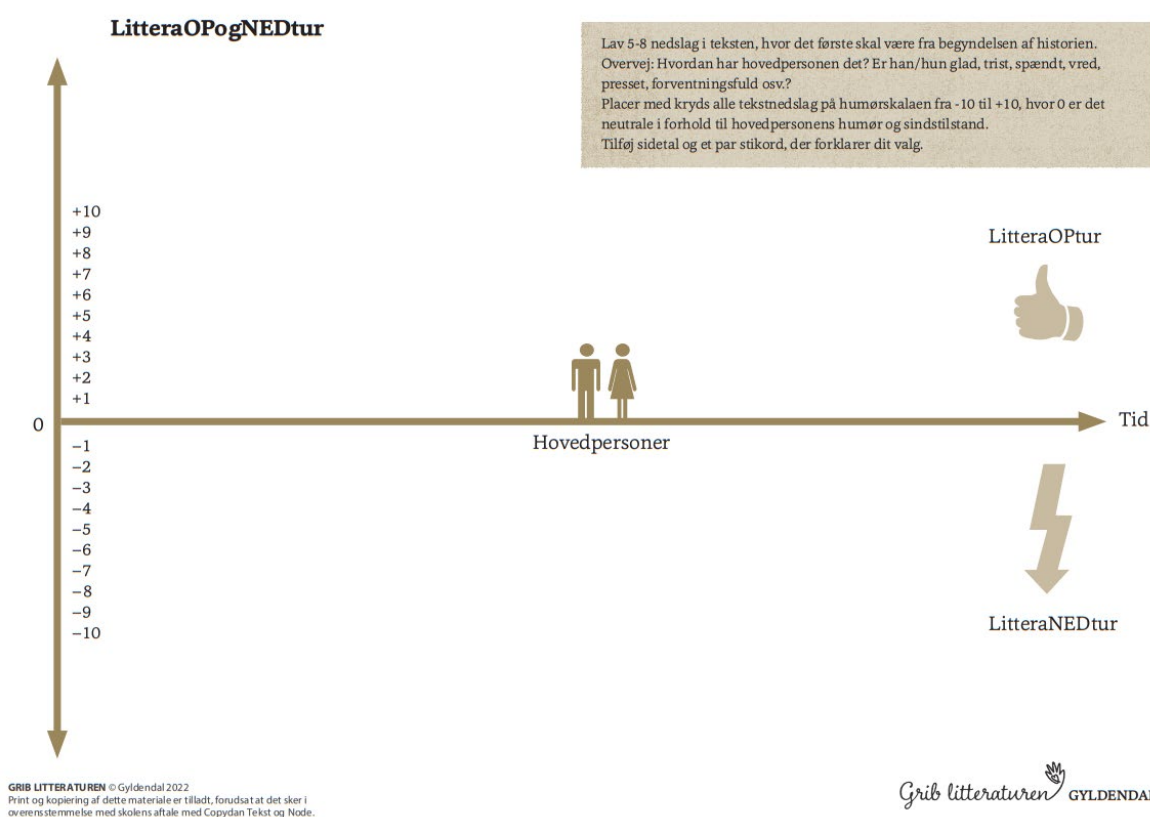
AKTIVITET: LitteraOPogNEDtur

Langt de fleste tekster byder ofte på mange op- og nedture følelsesmæssigt og handlingmæssigt for vores hovedkarakter. Sådan er det også i *Drengene fra Sankt Petri*. Her er vores hovedkarakter Lars, som er tekstens jeg-fortæller, også selvom illustrationerne fortælles med en tredje persons synsvinkel udefra. Men netop for at stille

skarpt på Lars og på fortællingens vendepunkter og højdepunkter, kan man arbejde med modellen 'LitteraOPogNEDtur', der sætter spot på personkarakteristik, komposition og handlingsforløb. (Find skabelonen på *Grib Litteraturens hjemmeside*; <https://griblitteraturen.gyldendal.dk/arbejdsark/fase-3-tekstfordybere>)

I kompositionsmodellen skal eleverne udarbejde et humørbarometer, hvor de via 8-10 tekstnedslag i løbet af fortællingen sætter spot på Lars, og hvordan han har det følelsesmæssigt. Med en karakterangivelse fra -10 til +10 med 0 som det neutrale, beskriver de kort, hvordan Lars har det og hvorfor. Deres iagttagelse markeres i modellen, og dette gentages ved alle tekstnedslag. Hermed skabes der en fortællerkurve, der både viser og fortæller noget om Lars' udvikling igennem historien, men også viser centrale dele af tekstens komposition og særlige vendepunkter.

Som afslutning på arbejdet kan eleverne fremvise deres visuelle grafer, hvor de argumenterer for deres karakterangivelse og begrundet disse med udgangspunkt i bogens handlingsforløb.

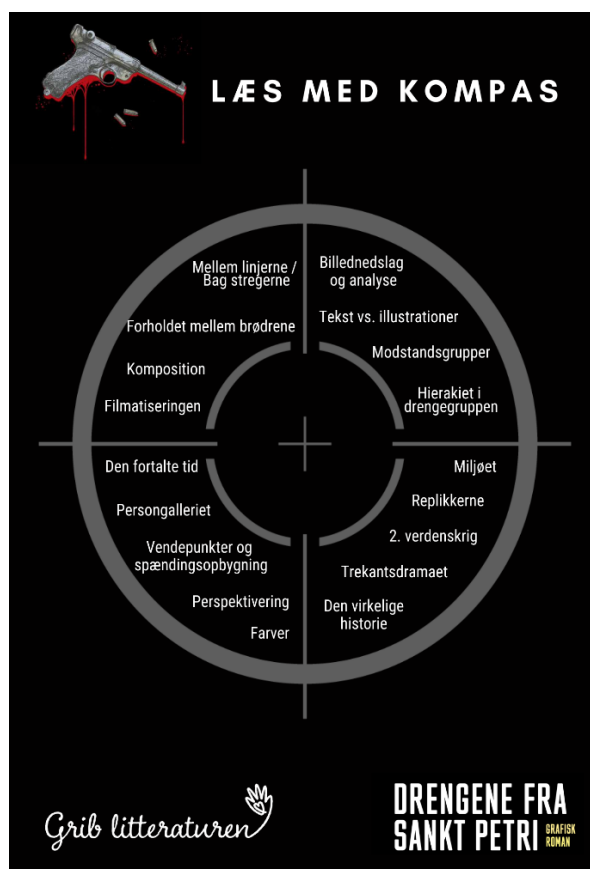
AKTIVITET: Læs med Kompas

Oftentimes har vi som lærere allerede valgt, hvilke analyseområder og fokuspunkter eleverne skal have, når vi arbejder med en roman eller længere tekst. I denne aktivitet gives denne opgave tilbage til dem, der i virkeligheden burde sætte kursen for læseretningen. Eleverne.

Læs med kompas handler netop om, at eleverne selv vælger hvilke læseretninger og dermed også hvilke analyseområder og fokuspunkter, de vil betragte den grafiske roman ud fra. Når omtrent halvdelen af boglæsningen er tilbagelagt præsenteres eleverne for aktiviteten og for de mange forskellige læseretninger, som de kan fortsætte læsningen med. Her kan dette eksempel være et godt udgangspunkt:

De forskellige forslag fra modellen kan evt. suppleres med egne og andre idéer fra lærer og elever, men til sidst ender man ud med et kompas med mange forskellige læseretninger at dykke ned i og sætte kurs imod. Netop når der er tale om en grafisk roman, er der ekstra mange analyseområder og fordybelsesveje at gå.

Herefter vælger eleverne i grupperne 4-5 læseretninger, som de vil fortsætte læsningen med. Undervejs i deres læsning tager eleverne noter i forhold til deres udvalgte områder og når bogen er færdiglæst, samler de op på deres analyse og fremlægger deres læseretninger foran klassen via en fysisk eller digital collage.

(Se evt. yderligere forklaring på denne aktivitet i en eksemplarisk video på denne side; https://danskidybden.gyldendal.dk/genrer_i_dybden/intermedial_litteratur/nord/ka_pitler/3_oplevelse_og_analyse)

FJERDE FASE: TEKSTÅBNERE - ELEVERNES TANKER OG FORFORSTÅELSE AF DEN GRAFISKE ROMAN

Eleverne har nu færdiggjort læsningen og den nærmere undersøgelse af teksten. Herfra fortsætter litteraturarbejdet med at elevernes refleksioner over teksten kommer yderligere i spil. Samtidig skal eleverne samle deres tanker om teksten og forholde den til elementer i deres eget liv.

Herunder følger en række bud på opgaver og aktiviteter, der kan bidrage til, at eleverne får holdt fast i refleksionen og deres forståelse af teksten – og lykkes med at bringe den i sammenhæng med deres egen indholdsverden.

AKTIVITET: Resumé i mange former

Efter endt læsning vil det være relevant at skabe et samlet overblik over elevernes forståelse og indsigt i *Drengene fra Sankt Petri*. At arbejde med resumé af tekster behøver ikke at være en tekstbaseret opgave, men kan sagtens foregå med en kreativ variation. Lad eleverne vælge én af de fire resuméformer nedenfor - og lad dem efterfølgende forklare deres opgaveløsning mundtligt.

Vælg én af disse fire kreative resumé-former:

- **Haiku-resumé;** hvor du med tre sætninger på henholdsvis fem, syv og fem stavelser sammenfatter historiens vigtigste handlingmomenter og temaer.
- **Emoji-resumé;** hvor du via brug af en bred variation af emojis skaber et kronologisk overblik over bogens handlingsforløb.
- **BogBento;** hvor du placerer bogens forside i midten af billedet og omkring forsiden placerer en række genstande, ord og artefakter, der refererer til bogens indhold.
- **Omskriv til opskrift;** hvor du med udgangspunkt i begreber og indhold fra en klassisk madopskrift, beskriver bogens ingredienser og fremgangsmåde, kreativt og humoristisk.

AKTIVITET: Et brev, et svar, et sted

En af de centrale sidehistorier i *Drengene fra Sankt Petri* er trekantsdramaet mellem Irene og brødrene Lars og Gunnar. Med det som udgangspunkt skal eleverne forestille sig, at Lars og Irene skriver breve til hinanden og efterlader dem et særligt hemmeligt sted, så kun de kan finde dem. Eleverne skal derfor både sætte sig ind i Lars og Irenes livsverden, personlighed og udtryksmåder, når de udformer de to breve. Derudover skal de medtænke handlingen, illustrationerne og miljøskildringen, når de finder og giver forslag til et hemmeligt sted, hvor brevene kan gemmes. Denne del af opgaven kan eventuelt medtænke muligheden for, at de finder stedet i nærheden af deres skole for at flette fiktion og virkelighed sammen. Oplagte gemmesteder i bogen er dér, hvor både Irene og Lars færdes og mødes. Det kunne fx være i kirken, ved snemanden, i den gamle pavillon eller i hækken på hjørnet, hvor de mødes.

AKTIVITET: SoMe-synsvinkel

En måde at bringe historien op i genkendelig livsverden for eleverne er ved at flytte fortællingen over på de sociale medier. Selvom handlingen udspiller sig i starten af 1940'erne, kan historiens handling og temaer sagtens ses i et nutidigt perspektiv. Giv derfor eleverne til opgave at forestille sig, at hovedkarakteren Lars formidler sit liv, sine oplevelser og tanker på et socialt medie. Bed dem om at lave 5-6 opslag på et socialt medie, som de selv kan være med til at definere. Opslagene skal referere direkte til steder i handlingen og indeholde både tekst og billede, der er så tro mod fortællingen som muligt.

AKTIVITET: Opdag et opslag

For at fastholde eleverne i, at de har arbejdet med og læst en **grafisk** roman, skal de afslutningsvis i denne fase gå på opdagelse i et udvalgt opslag fra bogen. Eleverne får selv lov til at vælge det opslag, som de har lyst til at analysere og præsentere efterfølgende.

I deres analyse af opslaget bør de komme omkring:

- Opslagets ikonotekst (forholdet mellem tekst og billede, er det fx symmetrisk eller asymmetrisk)

- Opslagets farvebrug og deres betydninger
- Opslagets opbygning, indhold og komposition
- Opslagets brug af billedbeskæring og perspektiv

FEMTE FASE: VERDENSVENDTHED - ELEVERNES EGNE AFTRYK I VERDEN

I den afsluttende femte fase bliver *Drengene fra Sankt Petri* sat i sammenhæng med elevernes eget liv, og gennem samtaler og produktioner skabes der mulighed for at teksten både sætter aftryk i elevernes verden, og at eleverne sætter aftryk i tekstens verden. Samtidig skabes der mulighed for, at eleverne præsenterer deres arbejde og produkter for andre i og udenfor klassen.

Herunder gives en række forslag til, hvordan man kan afrunde litteraturarbejdet og færdiggøre den samlede læseoplevelse med *Drengene fra Sankt Petri* på en sådan måde.

AKTIVITET: Modstandsdygtig

Med udgangspunkt i aktiviteten *Modstand* i første fase skal eleverne nu igen forholde sig til deres eget liv. De ord og begreber, som de beskrev på post-it-sedler, inden de påbegyndte læsningen af *Drengene fra Sankt Petri*, skal de nu igen have fokus på. Eleverne skal genbesøge sedlerne og udvælge én eller flere. Opgaven er nu at beskrive, hvordan de selv kan gøre modstand imod det, de oplever som uretfærdigt, forkert eller ødelæggende. Det kan igen både være noget personligt - men det kan også være noget, der vedrører hele verden. Uanset hvad, så skal eleven forsøge at beskrive, hvordan eleven kan forsøge at ændre noget netop ved at gøre modstand - og dermed blive *modstandsdygtig*. Elevernes svar og bud hænges op i klassen sammen med overskrifterne.

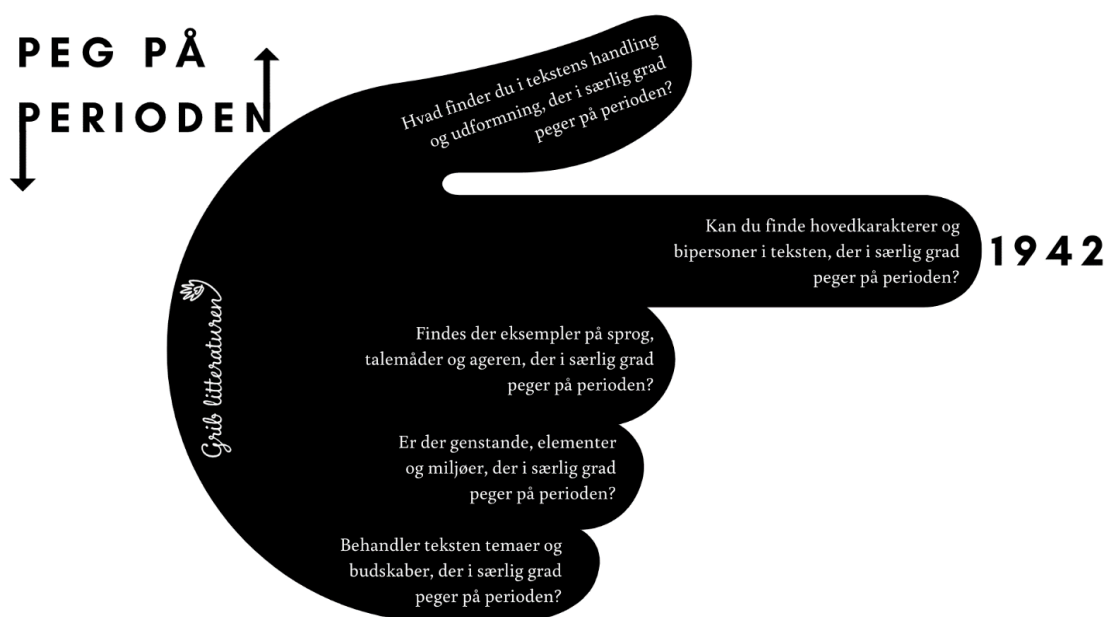
AKTIVITET: Litterær nyhed

Selvom historien om Churchill-gruppen og *Drengene fra Sankt Petri* efterhånden er fortalt på mange platforme, så tåler fortællingen at blive gendigtet i nye genrer. I denne aktivitet skal eleverne udvælge en central scene fra bogen, (det kunne fx være aktionen på Remisen s. 116 og frem), og bringe den ind i en ny mediekontekst. Det kan de gøre på flere måder. De kan lave scenen om til et lokalt nyhedsindslag til tv-stationen. De kan omskrive scenen til en nyhedsartikel eller reportage til lokalavisen. Eller de kan skabe en webdok, hvor forskellige modaliteter som fx tekst, billeder, grafik, filmklip skaber den samlede fortælling, der refererer til en bestemt scene fra bogen.

AKTIVITET: Peg på perioden

Når eleverne arbejder med en tekst, der behandler eller fortæller om en særlig litterær eller historisk tidsperiode, så er det væsentligt, at de forholder sig til netop dette. Hvordan kan man få øje på perioden i teksten, og hvad siger teksten om perioden? I det litterære greb 'Peg på perioden' skal eleverne tage udgangspunkt i året 1942, hvor handlingen i *Drengene fra Sankt Petri* foregår i.

Opgaven går i sin enkelthed ud på at se nærmere på tekstens handling, hovedkarakter, fremstillingsform, miljø og temaer – i forhold til den tid, som teksten foregår i. Ved at besvare de fem spørgsmål får eleverne både sat fokus på tidstypiske kendetegn i både sprog og handling - og samtidig en forståelse af, at litteratur påvirkes af den tid, der skrives i og skrives om.

AKTIVITET: Litterær aktivisme

Som afsluttende aktivitet skal eleverne arbejde med det litterære greb 'Litterær aktivisme'. Her er udgangspunktet, at alle tekster har noget på hjerte, og det er vi heller ikke i tvivl om med *Drengene fra Sankt Petri*. Men hvad er den samlede fortællings budskab, og hvad vil den med sin læser? Og endnu vigtigere; hvad vil den have sin læser til at tænke over og gøre? Som litterær aktivist er det særligt vigtigt, at eleverne overvejer netop dette og perspektiverer teksten til deres eget liv og det samfund, som de er en del af. Den litterære aktivitet kan gøres på to forskellige måder. Eleverne kan kort skrive ned, hvilken bog de har læst, og hvad denne læsning giver dem lyst til at gøre. Et svar, der kan nedfældes i dette layoutede eksempel:

Et endnu større krav at stille eleverne er at bede dem forholde sig til, at det rent faktisk er noget, de skal gøre. At eleverne gør det, som de skriver, at de vil gøre. En aktivistisk handling kan både være en ændring i ens egen tilgang til livet, men det kan også være rettet mod andre. Det kan komme i form af brochurer og kampagner, happenings og demonstrationer, nye tiltag og regler på skolen eller i klassen. Mulighederne for tiltag er mange, men det er eleverne, der skal bestemme og udføre dem.